

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 25. januar 2024.godine

RTS- Vučić: Zahvalan sam porodilji što je izašla sa svojim slučajem u javnost, time je spasila mnogo druge dece

BLIC- Reforma javne uprave uz podršku EU: Zdravstvene usluge na klik

BLIC- Naši lekari sa instituta "Dedinje" prvi put u Srbiji i regionu izveli zahtevnu operaciju na srcu, evo o čemu se tačno radi

BLIC- Imali ste koronu? HITNO KOD LEKARA! Postkovid udara na srce i UBIJA MLADE: Ove preglede uradite čak iako nemate nikakve simptome

N1- Svaki školski pedijatar u Beogradu vakciniše jedno dete nedeljno protiv HPV-a

RTV- U Subotici epidemija tri zarazne respiratorne bolesti

Vučić: Zahvalan sam porodilji što je izašla sa svojim slučajem u javnost, time je spasila mnogo druge dece

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić izjavio je da je tužan zbog onoga što se dogodilo Marici Mihajlović u porodilištu u Sremskoj Mitrovici, ali da joj je zahvalan što je sa svojim slučajem izašla u javnost, čime je spasila mnogo druge dece, jer će akušeri morati da budu obazriviji.

Aleksandar Vučić je najavio da će sutra u predsedništvu Srbije razgovarati sa Maricom Mihajlović.

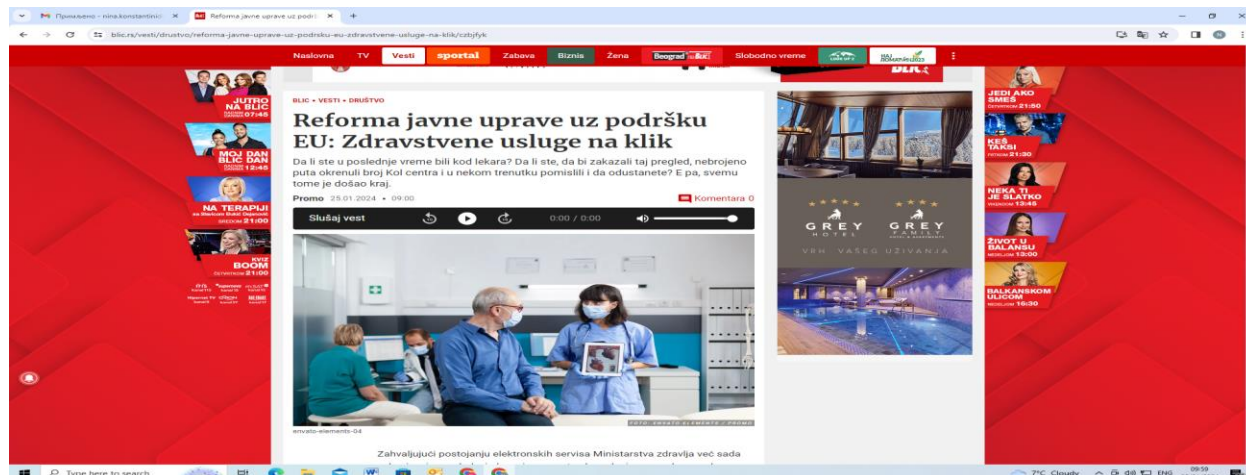
"Ja ću sutra sa njom da razgovaram i da je primim u predsedništvu Srbije. I da se zahvalim na tome jer je spasila mnogo neke druge dece. Jer će svi drugi morati da budu pažljiviji, obazriviji. Iako sam siguran da 99,999 odsto njih koji rade sa majkama daju sve od sebe. Žive za živote i tih majki i te dece. Ali uvek imate tih 0,0001 neodgovornih. Ali će sada i oni da shvate da država reaguje izuzetno snažno, izuzetno odgovorno, izuzetno ozbiljno i da shvate da će takve majke uvek imati našu podršku", rekao je Vučić novinarima.

Poručio je da će se i to smanjiti u budućnosti i ponovio da je zahvalan Mihajlovićevoj što je imala snage i hrabrosti da posle tako teške stvari izađe u javnost da o tome govori.

Porodilja iz Sremske Mitrovice Marica Mihajlović oglasila se preko društvenih mreža prethodnih dana optužujući lekara M. M. za smrt novorođenčeta. Ona je u objavi, između ostalog, navela da joj je lekar tokom porođaja naneo fizičke povrede, da joj je pretio i vređao je na nacionalnoj osnovi.

Pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova u Sremskoj Mitrovici uhapsili su u petak M. M. (1979), lekara Opšte bolnice u Sremskoj Mitrovici, zbog sumnje da je izvršio krivično delo - teško delo protiv zdravlja ljudi.

U Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici sproveden je unutrašnji stručni nadzor, a o svemu je obaveštena i zdravstvena inspekcija.

Reforma javne uprave uz podršku EU: Zdravstvene usluge na klik

Da li ste u poslednje vreme bili kod lekara? Da li ste, da bi zakazali taj pregled, nebrojeno puta okrenuli broj Kol centra i u nekom trenutku pomislili i da odustanete? E pa, svemu tome je došao kraj.

Zahvaljujući postojanju elektronskih servisa Ministarstva zdravlja već sada zakazivanje pregleda, izdavanje recepata, doznaka i mnoge druge usluge dostupne su građanima na klik, a donošenjem novog Zakona o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva krajem prošle godine, u potpunosti će biti regulisan proces digitalizacije u zdravstvu.

Postojanjem ovih usluga, ne samo što se štedi vaše vreme, već je pomenuto Ministarstvo samo u decembru 2023. godine radom elektronskih servisa i kroz izveštajnu platformu identifikovalo uštede na nacionalnom nivou u iznosu od 212.981.979,00 dinara.

Pomoćnik ministra zdravlja za digitalizaciju Đuro Radović kaže da je novim Zakonom predviđeno integrisanje budućeg republičkog integrisanog zdravstvenog informacionog Sistema (IZIS) koji će obuhvatiti sve subjekte u oblasti zdravstva.

- Kad kažem sve subjekte, mislim prvenstveno na zdravstvene ustanove koje imaju svoje lokalne informacione sisteme, tu je onda i Ministarstvo zdravlja koje ima sopstvene registre koje vodi, takođe tu su i Batut, RFZO, komore zdravstvenih radnika kao i vojne zdravstvene ustanove i privatno zdravstvo- rekao je Radović.

On podseća i da Ministarstvo zdravlja pokriva različite usluge koje trenutno koristi oko milion i po građana i dodaje da veruje da će u narednom periodu taj broj rasti.

Novi Zakon predviđa centralnu komponentu - eKarton gde će svi medicinski podaci građana Srbije biti čuvani na jednom mestu. To znači da će svaki pacijent imati jedinstveni elektronski zdravstveni karton sa svim ličnim zdravstvenim podacima u koji će imati uvid samo lekari koje posećuje. Očekuje se da će se na taj način ubrzati put

pacijenta kroz zdravstveni sistem, smanjiti liste čekanja, nepotrebno ponavljanje analiza, vraćanje kod lekara opšte prakse po nove upute i slično.

- Sve će ovo biti obuhvaćeno kroz jedan postupak, digitalizacijom, gde mi unapred znamo zakazan termin, ako je potrebna laboratorija rezultati analiza će blagovremeno biti dostavljeni lekaru specijalisti ili izabranom lekaru. Na taj način će se uštedeti vreme i smanjiti troškovi u vidu nepotrebnih papira – istakao je Radović.

Kada je u pitanju bezbednost podataka, jedan od stubova programa biće uspostavljanje pouzdane IT infrastrukture koja će osigurati bezbednost podataka pacijenata kao i standardizaciju velikog broja prikupljenih podataka.

- Ideja Zakona jeste i da se nivo bezbednosti podataka podigne na viši nivo što će se postići njihovom centralizacijom i smeštanjem u Državni data centar. Na ovaj način, sada po prvi put ćemo imati na jednom mestu sve podatke o kojima brine država – napomenuo je Radović.

Zakonom je predviđeno da se u Republički integrisani zdravstveni informacioni sistem integrišu prvenstveno vojni osiguranci, kojih ima oko 100.000, a zatim i privatno zdravstvo budući da se veliki procenat građana leči isključivo u privatnim zdravstvenim ustanovama.

- U Zakonu je definisano da eKarton i kompletan RIZIS (Republički integrisani zdravstveni informacioni sistem) počinje sa radom 1. januara 2025. godine. Naravno, do tada je ostalo još dosta posla u vidu samog definisanja arhitekture informacionog sistema, kao i implementacije sistema – zaključio je Radović.

Podsetimo, proces digitalizacije deo je sveukupnog procesa reforme javne uprave u Srbiji koja se sprovodi uz kontinuiranu podršku Evropske unije.

Naši lekari sa instituta "Dedinje" prvi put u Srbiji i regionu izveli zahtevnu operaciju na srcu, evo o čemu se tačno radi

U hibridnoj sali Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“ juče je, prvi put u Srbiji i regionu, urađena implantacija biološke trikuspidne valvule (sistem TricValve) kroz preponsku venu – perkutano.

Pod budnim okom EHO tima, ekipa interventnih kardiologa, medicinskih sestara, tehničara i instrumentara na čelu sa načelnikom Centra za strukturne bolesti srca, interventnim kardiologom dr Mihajlom Farkićem, kod pacijenta

(72) sa izolovanom bolešću trikuspidne valvule (trikuspidna regurgitacija), izveli su minimalno-invazivni način lečenja teške trikuspidne regurgitacije, kao zamenu za tešku klasičnu hirurgiju, pružajući mu novu priliku za normalan život.

– Trikuspidna regurgitacija je poremećaj u radu trikuspidalne valvule ili trolisnog zalistka (valvula tricuspidalis), koji reguliše protok krvi između desne pretkomore i desne komore srca. Za pacijente sa ovim, nimalo lakim problemom, koji su pod visokim rizikom ili nisu pogodni za operaciju na otvorenom srcu, ovaj minimalno-invazivni vid lečenja je idealan - objašnjava dr Farkić.

Kako dodaje dalje, trikuspidni zalistak ima tri režnja ili „listića“ koji se otvaraju i zatvaraju kako bi regulisali protok krvi kroz srce.

- Problemi sa trikuspidnom valvulom mogu uzrokovati srčane smetnje, a dijagnoza i lečenje se obično postavljaju putem kardioloških pregleda. Određeni problemi sa trikuspidnom valvulom mogu uključivati regurgitaciju, kada se srčani trikuspidni zalistak ne zatvara kako treba, uzrokujući da krv teče unazad u desnu gornju srčanu komoru (atrijum), kada se desna donja komora srca kontrahuje ili stenozu (sužavanje valvule). Ovi problemi mogu dovesti do povećanog opterećenja srca i eventualno uzrokovati niz simptoma poput otoka u nogama i stomaku, umor i slabost, teškoće sa disanjem, loše varenje i tako dalje – objasnio je dr Farkić.

Lečenje se, prema njegovim rečima, može kretati od praćenja stanja do terapije lekovima ili, u težim slučajevima, hirurškog zahvata za „popravku“ ili zamenu obolele valvule.

– Ovaj samoproširujući sistem napravljen od goveđih perikardnih listića (srčana ovojnica) zašivenih na mrežu od nitinola, kroz mali otvor na preponskoj veni od svega nekoliko milimetara, pomoću specijalnog katetera, plasirali smo u venski sistem – jedan u gornju, a drugi u donju šuplju venu – objasnio je dr Farkić

Kako je dodao, ugradnjom nove valvule preko postojeće, omogućeno je pravilno snabdevanje desne komore krvlju iz desne pretkomore, sprečavajući povratni protok krvi nakon kontrakcije srca.

Dr Farkić je naglasio da neki bolesnici sa trikuspidnom regurgitacijom ne moraju da imaju izražene simptome, a dijagnoza se često postavlja kroz kardiološke preglede i dijagnostičke testove poput ehokardiografije.

– Procedura je trajala oko 45 minuta, naš pacijent se dobro oseća i već za dan ili dva nakon procedure, biće otpušten kući uz odgovarajuću medikamentnu terapiju – rekao je dr Farkić.

Prema njegovim rečima, kada dođe do problema sa trikuspidnom valvulom, srce može raditi neefikasno, što može rezultirati ozbiljnijim srčanim problemima, ukoliko se nepravilno dijagnostikuje i leči. Redovan nadzor od strane kardiologa igra ključnu ulogu u upravljanju ovim stanjem. Ovaj inovativni implant predstavlja tehnološki iskorak u pružanju efikasnih rešenja za pacijente sa problemima trikuspidne valvule. Njegova biološka struktura omogućava bolju integraciju sa tkivom pacijenta, smanjujući rizik od komplikacija.

Uvođenjem prvog biološkog trikuspidnog zalistka u redovan program rada, bili bi postignuti odlični dugoročni rezultati u lečenju pacijenata i značajan napredak u srpskoj kardiološkoj terapiji.

Imali ste koronu? HITNO KOD LEKARA! Postkovid udara na srce i UBIJA MLADE: Ove preglede uradite čak i ako nemate nikakve simptome

Širom sveta stručnjaci upozoravaju da je broj prevremenih smrti od srčanih bolesti u porastu nakon pandemije kovid-19 i da svi koji su preležali koronu, bez obzira na godine i zdravstveno stanje, treba da obrate pažnju na rad srca i urade preventivni kardiovaskularni pregled.

Dr Nebojša Tasić, pomoćnik direktora Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" i predsednik Udruženja centara za hipertenziju, prevenciju infarkta i šloga (HISPA), kaže da poslednjih nekoliko godina na srce i kardiovaskularni sistem posebno poguban efekat ima korona virus, ali ne samo infekcija virusom i samo oboljenje, već do oštećenja srca i kardiovaskularnog sistema dolazi u postkovid i longkovid periodu.

Simptomi koje ne smete ignorisati

Dr Nebojša Tasić kaže da se posle korone često javljaju simptomi na koje treba posebno obratiti pažnju:

ubrzani rad srca

osećaj preskakanja srca

osećaj nedostatka daha i gušenje

malaksalost, zamor, sindrom hroničnog umora

varijacije krvnog pritiska

povećana anksioznost

česte glavobolje i vrtoglavice

slabljenje sluha

pojačano znojenje

- Ako se pojave ovi simptomi mesec, dva ili duže nakon preležanog kovida treba obavezno otići na preventivno–dijagnostički pregled i proveriti ne samo stanje i funkciju kardiovaskularnog sistema, već organizma u celini – poručuje dr Nebojša Tasić.

Napominje da lekari koji se svakodnevno susreću sa ovakvim problemima kod pacijenata mogu da ih identifikuju i neki put se oni mogu povezati sa kovid infekcijom, neki put i ne mogu direktno, ali u svakom slučaju ostaje sumnja da je virus učestvovao u tome i dijagnostikom i postkovid terapijom se problemi mogu uočiti i izlečiti.

Simptomi koji ukazuju da je u pitanju teži slučaj

Naš stručnjak kaže da u težim slučajevima dolazi do drugih tegoba. Javlja se :

bol u grudima

smetnje vezane za moždanu aktivnost

Tada se sumnja na probleme u moždanoj ili cerebralnoj cirkulaciji i potrebne su malo intenzivnije pretrage koje mogu otkriti i postojanje angine pektoris, koronarne ili cerebrovaskularne bolesti srca.

- To je jako važno, jer u tom slučaju promenom stila života, pravovremenom akcijom i lekovima može se preduprediti nastanak infarkta ili šloga. U HISPA udruženjima i centrima se upravo bavimo takvim bolesnicima sa osnovnim ciljem da redukujemo sve faktore rizike i da smanjimo faktore rizika od infarkta i šloga - kaže dr Tasić.

Višestruki kovid, aritmije i dijagnostika

Kardiolog napominje da je primećeno i da višestruke infekcije kovidom, takođe dodatno oštećuju ceo organizam, posebno srce i kardiovaskularni sistem i zato pacijenti moraju biti oprezni, i zato je preventivni pregled jako važan.

Među simptomima nakon preležane korone, koji upozoravaju da je vreme da se pacijent javi lekaru su i aritmije. One mogu da budu :

benigne aritmije, manje opasne

maligne aritmije, više opasne

Veoma je važno da se utvrdi njihova vrsta i težina.

Dr Tasić kaže da je osnovno dijagnostičko sredstvo za to, odmah iza EKG-a koji je bazično sredstvo: 24-časovni holter EKG-a kojim možemo jasno utvrditi problem.

- Neke aritmije se mogu uhvatiti za 24 sata, ali postoje vrste aritmija, kao što su neke od pauza u srčanom radu, za koje je potrebno duže praćenje srčanog rada i tada koristimo 72-časovni holter EKG-a. Postoje i savremenije metode. U pitanju je telemonitoring, aparati koji mogu više dana i nedelja da prate srčanu aktivnost. Među njima je najznačajniji luprikorder, koji se ugrađuje pod kožu bolesnika i može da prati mesecima i godinama srčani rad ukoliko je potrebno da se neke aritmije prate, dokažu, dijagnostikuju i leče – kaže dr Nebojša Tasić.

Vrste lečenja

Lečenje može da bude uz pomoć :

lekova

invazivnim metodama

Lekovi su prema rečima dr Tasića prilično ograničen način lečenja, jer ne postoji veliki broj lekova koji utiču na aritmije. Međutim, postoji dobra elektrofiziološka laboratorija Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“ u smislu određenih invazivnih intervencija koje mogu izlečiti aritmije.

- Nauka je značajno napredovala. Osim savremenih pejsmekera postoje i drugi vidovi kao što su kardioverter defibrilatori, koji rešavaju i već pomenute maligne ili opasne aritmije. Elektrofiziologija, nauka koja se bavi aritmijama je zaista veoma napredovala, postoji čitav spektar savremene dijagnostike i terapije koja omogućava da se skoro sve aritmije mogu rešiti – kaže dr Tasić.

Šta ako smo preležali koronu, a nemamo simptome

Naš stručnjak dr Tasić apeluje na sve, bez obzira da su prelažali lakši, srednji ili teži kovid, da se obavezno jave svom lekaru i zatraže da im se urade detaljne pretrage čak i kada nemaju nikakve simptome.

- Nažalost, pokazalo se da ovaj virus na jedan tih način može da ošteti kardiovaskularni sistem. Zato je bolje na vreme proveriti osnovnim dijagnostičkim metodama, kao što su EKG, ultrazvuk i drugo, bar neke osnovne stvari, kako funkcionise kardiovaskularni sistem, krvni pritisak i drugo – ističe dr Nebojša Tasić.

I drugi virusi mogu biti kobni

Podseća da su uz kovid virus uzroci bolesti srca i drugi virusi kao što je adenovirus, virus influence, i ranije pogotovo pominjanog koksakivirusa. Zato je veoma važno da i osobe koje su prebolele blagi kovid obavezno odu na pregled srca, da bi se utvrdio eventualni poremećaj srčanog rada i na vreme dali određeni lekovi.

- Ne smemo zanemarivati simptome koje nam organizam daje, i obavezno treba da se javimo lekaru da bi se utvrdilo da nisu u pitanju teži simptomi. Naime, neki put čovek oseća blage simptome, a holter EKG-a pokaže da su te aritmije mnoge teže i mnogo opasnije, i da zahtevaju hitno lečenje. Zato neodložno, apsolutno treba pregledati srce, a kardiolog će, naravno, pregledati rad srca, to je sastavni deo pregleda – kaže za „Blic“ dr Tasić.

Mladi pate od aritmija

Prema njegovim rečima, znatno se spustila granica obolelih od aritmija, pogotovo sa virusnim infekcijama. Među pacijentima su mladi koji su tek zašli u drugu ili treću deceniju života.

- Mladi vrlo često boluju od različitih vrsta aritmija i zato je neophodno da ukoliko osećate navedene simptome, ali i ukoliko ne osećate, ali neke druge stvari ih pokazuju, da se jave lekaru. Uzrok aritmija mogu biti i bolesti zalistaka srca, ali i druge, kao što su bolesti štitne žlezde koje su veoma često praćene srčanim aritmijama. Apsolutno je neophodno uraditi adekvatnu funkcionalnu dijagnostiku srca i dati odgovarajuću terapiju – napominje kardiolog.

Zaboravite na „Dr Gugl“

On još ističe da je veoma opasno uzimati terapiju na svoju ruku, "zato što je svaki čovek poseban i svaki pacijent mora da dobije terapiju prilagođenu njemu".

- Nije reč samo o lekovima, već i o vitaminima i suplementima koje ljudi doziraju prema svom nahođenju. Ne može Gugl biti lekar! Ljudi nisu svesni da i prekomerna i neadekvatna upotreba elektrolita, vitamina i ostalih suplemenata može dovesti do hipervitaminoze koja može biti veoma opasna – upozorava dr Tasić.

Jačajte imunitet i izbegavajte stres!

Na pitanje na koji način možemo ojačati organizam i preventivno uticati na posledice kovida i srčanih oboljenja, dr Nebojša Tasić kaže za "Blic", da posebnu pažnju moramo posvetiti jačanju imuniteta kroz :

adekvatnu ishranu

unošenje adekvatnih količina voća i povrća

hidrataciju

izbegavanjem pušenja

smanjenjem većih količina kafe i alkohola

- Posebno je važno, ukoliko je to moguće u današnje vreme, izbegavati kako akutni, tako i hronični stres, što znamo da je jako teško. Ali, u period kada nas virus napada, i imamo aktivnog neprijatelja moramo pripremiti organizam za borbu sa njim – apeluje dr Tasić.

Svaki školski pedijatar u Beogradu vakciniše jedno dete nedeljno protiv HPV-a

Naša zemlja će od danas javno objavljivati podatke o broju dece koja su vakcinisana protiv HPV, glavnog uzročnika raka grlića materice.

Publikovanjem ovakve digitalne mape, Srbija je postala prva zemlja u regionu koja će imati ovakav vid praćenja imunizacije, tačnije u svakom momentu znaće se broj vakcinisane dece po polu, uzrastu i broju primljenih doza.

Podaci će biti objavljeni na portalu Ministarstva zdravlja, biće u potpunosti anonimni, a ažuriraće se na nedeljnom nivou.

Objavljivanjem ovakvog digitalnog načina za praćenje imunizacije protiv HPV, može se pratiti i napredak Srbije ka cilju od 90 odsto vakcinisanih devojčica i dečaka, zadatom od strane Svetske zdravstvene organizacije (SZO) kao deo strategije 90-70-90 za eliminaciju raka grlića materice do 2030. godine.

To je i u skladu sa Deklaracijom protiv raka grlića materice, koju su januara 2023. godine potpisale prof. dr Danica Grujičić, ministarka zdravlja, prof. dr Sanja Radojević Škodrić, direktorka RFZO, prof. dr Verica Jovanović, direktorka Instituta za javno zdravlje Srbije, Gorica Đokić iz Udruženja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika „Progovori“ i dr Mima Fazlagić iz Udruženja žena „Naša Aska“.

Srbija je od juna 2022.godine, obezbedila vakcinu protiv Humanog Papiloma Virus/HPV o trošku RFZO i započela proces HPV imunizacije školske dece.

„Najveći uspeh koji je napravljen ove godine, a aktuelan je baš od danas, jeste puštanje u rad digitalnog rešenja za praćenje HPV imunizacije po domovima zdravlja u Srbiji koji će biti ažuriran na nedeljnom nivou. Naime, na sajtu Ministarstva zdravlja će biti javno dostupan podatak o obuhvatu HPV imunizacijom dečaka i devojčica uzrasta devet do 19 godina i to po regionima i domovima zdravlja preko moderne aplikacije koja je razvijena za ovu namenu. Time će se naš zdravstveni sistem pridružiti zemljama u Evropi koje su ovaj sistem razvili prethodnih godina“, kaže dr Goran Makunčević, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja.

On dodaje da ćemo na ovaj način, u realnom vremenu, znati koliki je obuhvat vakcinacijom protiv HPV-a u Srbiji i to po regionu i zdravstvenoj ustanovi.

„Samim tim imaćemo informaciju gde je ovaj vid prevencije uspešan, a gde manje uspešan. Na osnovu tih podataka moći ćemo da uvedemo korektivne mere u podizanju obuhvata. Objavljivanje ovih podataka značiće i višu poziciju Srbije u ovogodišnjem krugu evaluacije zemalja u okviru HPV atlasa, dokumenta koji priprema Evropski Parlamentarni Forum, a koji je prethodno predstavljen u Skupštini Srbije u oktobru 2023.“, istakao je dr Makunčević.

U Srbiji je do sada vakcinisano samo pet odsto devojčica i dečaka koji su po starosti kandidati za vakcinu protiv HPV, što predstavlja veoma nizak obuhvat, posebno za zemlju u kojoj prosečno dve žene svakoga dana izgube život zbog karcinoma grlića materice.

„HPV vakcina je prvi preventivni inovativni lek koji je država obezbedila o trošku osiguranja. Radi se o devetovalentnoj vakcini, cena jedne doze je 14.000 dinara, a u zavisnosti od uzrasta prima se u dve ili tri doze. Dakle, ne radi se ni o malo jeftinoj vakcini. Od strane SZO ova vakcina je proglašena za najbezbedniju i efikasnu. Pored svih ovih činjenica, ipak je prošlo dovoljno vremena od juna 2022. godine, kada je RFZO uveo ovu vakcinu, ukupno je vakcinisano samo pet odsto dečaka i devojčica“ kaže prof. dr Sanja Radojević Škodrić, direktorka RFZO.

Ona dodaje da je to apsolutno nedovoljno i da tim rezultatom nisu zadovoljni.

„Ono što država još može da uradi i ono što je u planu jeste HPV tipizacija. To znači da će u domovima zdravlja i institutima za javno zdravlje biti omogućeno da se svakoj ženi uzrasta od 35 do 60 godina, radi HPV tipizacija kako bi se odredilo da li pacijentkinja ima onkogeni HPV. Kada se otkrije onkogeni HPV, ta žena je kandidat za češće preventivne preglede, a samim tim to će značiti i da postoji mogućnost da se na vreme dijagnostikuje eventualna pojava karcinom grlića materice“, napominje direktorka RFZO.

Podatak da se u Beogradu nedeljno vakciniše samo jedno dete protiv HPV, je alarmantan i pokazuje da kao društvo moramo raditi još više na podizanju svesti građana, kako bismo uspeali da spasimo blizu 700 života, koliko godišnje umre žena od raka grlića materice.

„Krajem prošle godine udruženje je podelilo priznanja najuspešnijim domovima zdravlja koji su najviše doprineli u podizanju svesti o ovoj bolesti, kao i obuhvatu imunizacije protiv HPV u Srbiji. Ali, mi imamo i manje uspešne domove zdravlja i institucije gde je procenat vakcinisane i zaštićene dece, vrlo simboličan. Tamo gde se lekari pedijatri trude da roditeljima objasne korist od vakcinacije, tu je i veći obuhvat zaštićene dece“, kaže Gorica Đokić iz Udruženja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika „Progovori“.

Ona dodaje da to samo ukazuje da moramo više da radimo na povećanju svesti kako kod opšte tako i kod stručne javnosti i podizanju obuhvata vakcinacije u sredinama, odnosno domovima zdravlja gde je obuhvat mali.

„Iz tog razloga moramo aktivnije raditi na ovom polju, jer iako je Srbija obezbedila preventivnu vakcinu protiv HPV o trošku RFZO i započela proces imunizacije devojčica i dečaka, stiče se utisak da veliki broj roditelja i dece i dalje nije upoznat o mogućnosti dobijanja vakcine i zaštite od HPV“, kaže Đokić.

U Subotici epidemija tri zarazne respiratorne bolesti

SUBOTICA - Gužve u ambulantama Doma zdravlja u Subotici. Pre svega na pedijatriji. Epidemija tri zarazne respiratorne bolesti prisutna je i u ovom gradu, a zabeleženo je i nekoliko desetina slučajeva velikog kašlja.

Kovid 19, respiratorni sincicijalni virus i grip. Njihovo prisustvo u Subotici i zvanično je potvrđeno na osnovu analiza poslatih u Torlak, tako da se i Subotica pridružila gradovima u kojima je prisutna tridemija. Odnosno epidemija tri zarazne respiratorne bolesti.

"Gužve su velike, ali je realan broj obolelih još veći iz prostog razloga što neko ko ima grip, kovid ili oboljenje uzrokovano respiratornim sincicijalnim virusom može da ima i blagu kliničku sliku. recimo, da mu curi nos nekoliko dana, da mu "ode glas", da ga boli grlo i tako dalje pa se zbog ovog svakako neće javiti lekaru. A uglavnom se deca,

odnosno roditelji dovode decu kod pedijataru, tako da su tu i najveće gužve", kaže epidemiolog Zavoda za javno zdravlje u Subotici dr Nebojša Bohucki.

Zimski meseci pogoduju širenju svih kapljičnih infekcija, tako da naš sagovornik očekuje da će brojevi obolelih samo da rastu. Vrhunac se očekuje u februaru, pre svega u broju obolelih od gripa, dok se kod kovida očekuje da bude prisutan i nakon toga.

"Klinički aspekt, to je najznačajnije, to je relativno blago oboljenje, počev od pre nekoliko meseci. Znači, dolaze novi mutantni, ali klinički nije teža slika nego što je bila ranije. Takođe, respiratorni sincicijalni virus će ostati, ali on pre svega uzrokuje oboljenje kod dece u prvih nekoliko godina života"- kaže Bohucki.

Pored svega navedenog, u Subotici je prisutan i veliki kašalj. Zvanično je laboratorijski potvrđeno 26 slučajeva. Kao i kod drugih respiratornih oboljenja, i za ovu se procenjuje da su brojke obolelih veće i da će da rastu u narednom periodu.